

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2-4 pp. Administracja otwarta od g. 9-5, w niedziele i święta od 12-1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 7 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25%, zagraniczne o 50%, drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25%, drożej. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

W sobotę, dnia 7-go listopada r. b. odbędzie się w lokalu T-wa „Sokoła” (Wileńska Nr. 10)

Wieczór Jubileuszowy „Sokoła”

z działem koncertowym, pokazem gimnastycznym i tańcami.

Wejście dla gości za okazaniem zaproszeń.

Początek o godz. 8-iej wieczorem.

Cena biletów dla gości 3 zł., dla członków T-wa 2 zł.

Strój wieczorowy.

Józefa JANUSZEWSKA-ANTONOWICZ

LEKARZ

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Św. Sakramentami zasnęła w Bogu dnia 6-go listopada r. b. w wieku lat 72

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Dąbrowskiego Nr. 6 m. 1 do kościoła św. Jakóba, odbędzie się w niedzielę dnia 8.XI o godz. 6-iej min. 30. Nabożeństwo żałobne dnia 9-go b. m. o godz. 10-iej rano poczem nastąpi odprowadzenie zwłok na cmentarz po-Bernardyński.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych nieutuleni w głębokim żalu

Mąż, Córka, Syn i Brat.

S. P.

ZE SKINDERÓW

JADWIGA IWANOWSKA

WDOWA po DOKTORZE MEDYCYNY

zmarła w Bogu dnia 4-go listopada r. b.

Eksportacja zwłok (ul. Zawalna 8 m. 2) na cmentarz Rossa dn. 6 list. o godz. 5 wiecz.

Nabożeństwo żałobne i pogrzeb dn. 7-go o g. 10 rano.

O czym zawiadamiają stróżki

Córka, Synowie, Rodzina.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta)

Polityczne rozmowy.

W kołach politycznych toczą się w dalszym ciągu rozmowy nieobowiązujące na temat wyjścia z obecnej sytuacji i w jakiej się państwo znajduje. Wyniki tych rozmów oczywiście jeszcze sprzeczować nie można; należy jednak już teraz podkreślić, że większość stronników zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji i odpowiedzialności, jaka na nich spoczywa. Dlatego skłonne są do pewnego zawieszenia broni i szukania drogi wyjścia. Podkreślić trzeba, że rozmowy te nie są bynajmniej skierowane przeciwko obecnemu rządowi. Szukając wspólnego programu stronniactwa idą raczej po linii wytyczonej przez rząd obecny. Wielkie wstrząśnienie wywołał artykuł „Gazety Poran. Warsz.”, który podkreśla konieczność kompromisu i stwierdza, że wszelkie kombinacje, jakie roją niektórzy z lewicy o dyktaturze Józefa Piłsudskiego, nie mogą być brane pod rachubę.

Dalsze rewizje w P. K. O.

Prezes Najwyższej Kontroli p. Żarnowski otrzymał od premiera list upowalniający go do przeprowadzenia rewizji w dziale pożyczek udzielanych przez P. K. O.

Oszczędności w gospodarce komunalnej.

W przyszym Radę Ministrów odbyła się wczoraj pod przewodnictwem komisarsza oszczędnościowego p. Moskalewskiego konferencja w sprawie zastosowania oszczędności w zarządach komunalnych, gdzie gospodarka jest na ogół dość rozrzutna.

Pomoc dla bezrobotnych.

Z kół zbliżonych do Ministerstwa pracy dowiadujemy się, że przed kilkoma dniami rozesłano do wszystkich województw okólnik, aby w porozumieniu z zarządami miast przystąpiło do zorganizowania jednorazowej pomocy dla bezrobotnych. Przez dostarczenie im, bądź po cenie niższej, bądź bezpłatnie, kartofil, węgla, ewentualnie maki. Pomoc ta ma być zorganizowana na tej zasadzie, że część wydatków, na ten cel poniesie Rząd, część zaś samorządy. Dotąd Ministerstwo otrzymało odpowiedzi od kilku województw, że po otrzymaniu odpowiedzi od wszystkich, będzie można rozstrzygnąć się, jaki ma być udział Rządu w akcji zapomogowej, oczywiście w miarę możliwości i środków. Pomoc będzie w pierwszym rzędzie udzielona tym ośrodkom gdzie jest największa bezrobotność.

Aresztowanie Nowaczyńskiego.

W piątek o godzinie 6-iej rano do mieszkania Adolfa Nowaczyńskiego wkroczyło kilku policjantów, którzy zaarrestowali go, wsadzili do karetki więziennej i zawieźli do Mokotowa. Aresztowanie to nastąpiło wskutek wyroku, skazującego Nowaczyńskiego i pułk. Dworakowskiego na 14 dni więzienia za pojedyncze. Obaj zrzekli się prawa apelacji. Znaczący należy, że Nowaczyński nie otrzymał żadnego zawiadomienia, aby się stawiał do odsiedzenia kary i odtąd ona obowiązuje. W kołach politycznych wszystkich obozów forma aresztowania wzbudziła powszechne oburzenie.

Po nieudanych zamachu na Mussoliniego.

RZYM, 6.XI. Z powodu wykrycia spisku przeciwko Mussolinemu, w którym były poseł socjalistyczny Gamboni odgrywał rolę główną, zarządził rząd antychmiastowe rozwiązanie partii socjalistycznej i zawiesił ich organ „Ju-sticia”.

Socjalistyczna partia jednocy jest najsilniejszą partią opozycyjną w kraju i obejmuje wszystkich umiarkowanych socjalistów, pod kierunkiem posła Durattiego.

Do partii tej należał również zamordowany przed rokiem poseł Matteotti.

Gen. Capello, uwięziony, jako ten właśnie, który osobiście miał wykonać zamach, dowodził podczas wejścia korpusu nad Isone, a po padu w nieślaskę po zslamaniu się frontu włoskiego pod Karfeld. Po wojnie należał gen. Capelli przez pewien czas do partii faszystowskiej.

Następnie okazało się, że jest on członkiem leży wolnemularskiej. Kiedy Mussolini ogłosił, że członkowie partii faszystowskiej nie mogą być jednocześnie członkami leży wolnemularskich, wystąpił Capelli z partii faszystowskiej. Mussolini wystosował apel do wszystkich związków faszystowskich, który stwierdza, że rząd uczynił wszystko, co do niego należało, rozwiązał wszystkie leży wolnemularskie, zarządził uwięzienie wszystkich wmiotanych do spisku, dlatego też nie wolno żadnemu faszyste na własną rękę stosować jakichkolwiek środków przymusowych.

Po wykryciu zamachu na Mussoliniego zarządono szereg aresztowań. Między innymi, uwięziono redaktora katolickiego pisma „Pepelo”.

Pisma opozycyjne jak „Tribuna” i in. były dziś przez tłum spalane.

Pisma faszystowskie zwracają uwagę, że poseł Gamboni, który był duszą spisku przeciwko Mussolinemu, był swego czasu w ścisłych stosunkach z l'Annunzium i odwiedzał go często w jego willi. Faszystów tutaj urządził na Piazza Colonna przed ministerjum spraw zagranicznych oddanie hołdu Mussolinemu.

Pe południu nieprześlizgnięto tłumy obległy pałac Chiggi, żądając ukazania się premiera.

Zo wszystkich stron nadechodzą nieprzerwanie telegramy gratulacyjne i z wyrazami czci dla Mussoliniego.

Wszystcy ministrowie zjawili się w ministerjum spraw zagranicznych, aby powitać Mussoliniego.

Sejm i Rząd.

Nowy poseł.

W miejsce p. Augusta Lizaka, który w ubiegłym tygodniu złożył mandat poselski, wszedł do Sejmu p. Adam Krętel, członek stronnictwa P. S. L. Piast, dawny poseł do Sejmu galicyjskiego i b. poseł do Sejmu ustawodawczego z ramienia P. S. L.

Prof. Makarewicz senatorem.

W miejsce s. p. sen. Cieńskiego wchodzi z listy Nr 8 do Senatu dr. Julian Makarewicz, profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza. Prof. Makarewicz jest jednym z najwybitniejszych polskich prawników i socjologów; w roku ubiegłym piastował godność Rektora Uniwersytetu Lwowskiego. Prof. Makarewicz bierze od szeregu lat

Oryginalny „Jazz-band”

z najnowszymi instrumentami których dotąd w Wilnie nikt nie widział i nie słyszał gra obecnie od godz. 5.30 tylko w „ARTYSTYCZNEJ” ul. Mickiewicza 11. 732

NIEBYWAŁA OKAZJA!

Z powodu eksmisji przez Urząd Dyr. Robót Publ., a przeniesienia na Wielką 49, wyprzedam część towaru po cenie kosztu, jak np. kotły do gotowania bielizny, wyroby stalowe i naczynia kuchenne.

Wyprzedaż trwać będzie od 5-go do 10-go listopada.

Stanisław Krakowski. S-to Jańska 8

4028-2

ANTONÓWKI, operty, pepiny i penety są do nabycia codziennie od godziny 19-iej do 2-iej, zaulek Oranżeryjny Nr. 6 (przy drukarni Zawadzkiego).

ministra Eberhardta ze szkoda dla skarbu państwa.

O wydanie posłów.

Prokuratorja zażądała wydania posłów: Owsianika, ks. Stankiewicza i Ballina (wszyscy Białorusini).

Projekt zniesienia sądów doraznych.

Jak się dowiadujemy rząd opracowuje projekt zniesienia sądów doraznych w niektórych województwach, mianowicie w tych, w których nastąpiła już poprawa stosunków do tego stopnia, że życie przybrało już formę normalną lub prawie normalną.

Uznanie przewrotu w Persji.

Dziś Min. Spraw Zagran. polecił charge d'affaires w Teherenie p. Stanisławowi Hempłowi uznać oficjalnie nowy stan rzeczy w Persji.

OD ADMINISTRACJI.

Celem uniknięcia przerwy w odbiorze dziennika, upraszamy wszystkich Szan. Prenumeratorów zamiejscowych o bezzwłoczne uregulowanie należnej prenumeraty i wniesienia przedpłaty na miesiąc listopad. Czeki na P. K. O. załączymy.

znają się narzekania na duch, panujący w armji węgierskiej. Żołnierze nie są zadowoleni, dezercje są na porządku dziennym. Przepisy wojskowego kodeksu karnego są o wiele ostrzejsze niż to miało miejsce w dawnej monarchji. Niedawno jeden żołnierz został za zwyższone przekroczenie subordynacji zasądzony na śmierć, a wyrok został wykonany. Przeto też konieczną jest także reforma wojskowych przepisów karych.

Prawda o rozbrojeniu Niemiec.

„Morning Post” twierdzi, że sprawozdanie zburzenia zakładów Kruppa w Essen, podane przez pisma angielskie (rozwoziły się nad niem szeroko germanofilskie organa prasy liberalnej), jest co najmniej niegodne z rzeczywistością. Przystąpiono do niszczenia części zakładów już w r. 1919 i odtąd zniszczone około 45 proc. maszyn pomocniczych, służących do masowej produkcji.

Zgodnie jednak z poprzednią relacją „Morning Postu” pawilon Nr. 10, który wyprodukował „gruba Bertę”, działa, niosąc na 75 kilometrów, stoi nietykalny, podczas gdy burzenie fabryki powinno było od niego się zacząć. Jeden z dyrektorów Kruppa zapewniał, że „na skutek porozumienia z Komisją Kontroli prace nad burzeniem pawilonu Nr. 10 już rozpoczęto”, lecz na pytanie, czy można prace te obejrzeć odpowiedział odmownie z wielką stanowczością. Na pytanie: ile maszyn i urządzeń pozostało jeszcze do zniszczenia, przedstawiciel zakładu oświadczył, że biuro prasowe ministerjum spraw zagranicznych nie żyje sobie, aby Krupp odkrywał cokolwiek w tej sprawie. Odpowiedź na pytanie: ile oszałamiał burzenie zakładów brzmiała, że zależy to od liczby robotników, zajętych przy pracy.

P. dyrektor zarządził również, że sprawa zburzenia tego wielkiego niebezpieczeństwa nie podlega skutkom traktatu w Locarno i nie ma wspólnego z kwestją ewakuacji Kolonii. Tyle tylko można się było od w. d. Kruppa dowiedzieć.

A teraz do faktów—pismo „Morning Post”, 29 maszyn, które powinny były być w smoleń, wyrabiała działa w dalszym ciągu i cztery „grube Berty” mogą być gotowe w ciągu roku. Gdyby żądania Komisji kontrolującej były wykonane, stan rzeczy wówczas byłby taki, że wykończenie 4-eh „Bert” wymagałoby dwu i pół lat, i to tylko w wypadku, gdyby żadne niepowodzenia natury przemysłowej lub finansowej nie stały się ciężką pracą na przeszkodzie. Pamiętać wypada, że w czasie wojny dzienne produkcja zakładów Kruppa, wynosiła 114 dział różnego kalibru, a jeden z oddziałów fabryki, obecnie wyrabiający lokomotywy, produkował w czasie wojny 23 pieceki na minutę. Tajemnica co do tych spraw może być nawet konieczna, pismo „Morning Post”, nie dobrze jest jednak, gdy może wywoływać zdziwienie. Tymczasem jeden z dzienników essenckich napada już na Komisję kontroli za żądanie zburzenia oddziałów, obróconych na wytwarzanie przedmiotów handlu.

Związek Ludowo-Narodowy. KOMUNIKAT.

— Zarząd Koła Zjednoczonego Zw. L-N. zawiadamia członków i sympatyków, iż 8 listopada w niedzielę o godz. 1-szej w lokalu Koła (Lwowska 7 m. 6) odbędzie się druga pogadanka historyczna z czasów panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Dzień polityczny.

Wolne strefy portowe dla Polski i Czechosłowacji w Galaczu.

Ministerstwo handlu i przemysłu w Rumunii zajęte jest opracowaniem projektu autonomji portów morskich i większych portów rzecznych, oraz urzędzenia w nich wolnych stref. W pierwszym rzędzie zostaną wolne strefy przynależne Polsce i Czechosłowacji w Galaczu. Ministerstwo poleciło komisji, zajętej opracowaniem projektu odpowiedniej ustawy, postarać się o jak najrychlejsze zakończenie jej prac, ażeby projekt mógł zostać wniesiony do parlamentu, wedle możliwości jeszcze podczas bieżącej sesji.

Akt oskarżenia objętości 10-dniowej lektury.

Przed sądem kazyńskim odbywa się rozprawa przeciw uczestnikom t. zw. „tatarbunarskiego powstania”. Na razie zostało zakończono przesłuchanie oskarżonych i świadków, które zajęło przeszło trzy miesiące. Czytanie aktu oskarżenia obłożone jest na przedzie dziesięciu dni. Przemówienia obu prokuratorów państwowych i rzeczy adwokatów zajmie nie mniej jak dwa miesiące.

Sensacyjna rewizja w biurze Rudolfa Mosse.

W Bukareszcie istnieje od kilku lat filja inasertowej agencji Rudolfa Mosse w Berlinie. Agencja rozwinięła bardzo żywą działalność i przystąpiła do wydania wielkiego rocznika ogłoszeniowego, w którym to celu rozosiła liczne listy z szczegółowymi kwestionarzami. Tymczasem do uszu władzy doszły wiadomości, że agencja zbiera również wiadomości, wcale nie tyżące się ogłoszeń. Przeprowadzona niespodziewanie rewizja w lokalu agencji wydożyła na światło dzienne obfity kompromitujący materiał, świadczący o tem, że w agencji Mossego uwila sobie gniazdo niemiecka organizacja szpiegowska w Rumunii. Szczegóły wyniku rewizji trzymane są na razie w tajemnicy.

Stosunki w armji węgierskiej.

W opozycyjnej prasie węgierskiej odezwały się głosy protestu przeciw wysokim pożyjom preliminarza budżetowego na cele wojskowe-policyjne, obejmującym 20 proc. całego preliminarza. Wobec tego węgierski minister wojny oświadcza, że utrzymanie armji najmniejszej jest o wiele droższe niż utrzymanie armji, opartej o powszechną powołność wojskową. Zdaniem ministra już w interesie finansów państwowych należałoby przywrócić obowiązek powszechnej służby wojskowej. Ponadto w armji najmniejszej raśnie ze zrozumiałych powodów dyscyplina nadzwyczajnie ostra, tak że ostatnimi czasy zaczęły coraz częściej powta-

żony i kierownicy udział w ruchu chrześcijańsko-społecznym, zwłaszcza na terenie Małopolski Wschodniej. Klub senacki Ch. Dem., a z nim i nasz parlament zyskuje wybitnego, zdolnego i pracowitego pracownika.

Powrót metropolity Dyonizego.

Wczoraj wrócił do Warszawy metropolita prawosławny Dyonizy. Razem z metropolitą wrócili do Warszawy członkowie delegacji Kościoła prawosławnego w Polsce, którzy brali udział w uroczystościach, związanych z intronizacją patriarchy prawosławnego w Rumunii.

Dochodzenia dyscyplinarne.

Minister kolei, inż. Tysza, popowolał specjalną komisję dyscyplinarną, która zbadać ma sprawę umów, zawieranych przez wie-

„WIELKA REDUTA AKADEMICKA” W niedzielę dnia 8 listopada r. b. salonach Oficera Polskiego, Mickiewicza 13. Zaproszenia nabywać można w cukierni Sztralla (róg Tatarskiej i Mickiewicza), w Restauracji „Warszawianka” i w lokalu Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. (ul. Wielka 24) w cenie zł. 4 (akademickie 3 zł.). Początek zabawy o godz. 10 wiecz.

Wojna w Syrii.

Tam gdzie padają tysiące ofiar tak z jednej, jak i z drugiej strony; gdzie nieprzyjacielska artyleria trzy dni bombarduje stolicę, aby ją wreszcie zająć z pomocą tanków; gdzie na widownię wstępują najznakomitsi generałowie i marszałkowie — tam chyba nie właściwym byłoby zmniejszanie znaczenia wypadków przez unikanie wyrazu „wojna”, a zastępowanie go słowami: zamieszki, rozruchy, bunt itp. jak o wypadkach w Syrii czytamy w prasie codziennej. I z tem się trzeba zgodzić. Francja nie ukończyła jeszcze wojny w Marokko, która na czas złymyjących miesięcy przerwać musiała dla fatalnych dróg górskich, gdy już musi wytyczyć szlaki, aby bronić swej mocarstwowej powagi na drugim krańcu Śródziemnego morza w Syrii, gdzie wypadki dni ostatnich ułożyły się dla niej w sposób nadzwyczajnie niebezpieczny.

Syria, to kraj z odwieczną historją. Stolica jej, Damaszek, leży z górą 3000 lat, a załudniona jest przez plemię arabskie, co z wiatrem umięja się w zawody, a śmierć na polu walki z „niewiernymi” uważają za kanon religijny, obciążający im raj wieczny. Jednocześnie Syria to kręć przemyślenia, złączone pomiędzy 2-a, niezmiernie i zaprzyjaźnione mocarstwa Anglij i Francji. Gdy po Wielkiej Wojnie ożyczyła się sukcesja azjatycka po „chorym człowieku”, jak zwano w dyplomacji Turcję, po sukcesji tej sięgnęły jednocześnie i Anglja, i Francja. Plany angielskie były bardzo obszerne. Utworzyć wielkie państwo arabskie pomiędzy Zatoką Perską a Morzem Śródziemnym i wcielić w nie wszystkie drobne państewka tworzone nie z potrzeby czy woli ludów, a gwoli politycznych projektów, że w ymieniu tu Palestynę, Hedżas, Irak i t. p. Stolicą tego wielkiego państwa, naturalnie pod protektoratem Anglij, miał być Damaszek, miasto o 300.000 mieszkańców, w tem zaledwie 75.000 chrześcijan i żydów, a reszta mahometanie, przed którymi rozpęściła się perspektywa szerokiego handlu bogactwami Wschodu, z czego niegdyś słynęły miasta Malaj i Przewodni Azyi.

W poprzek tym projektem stanęła Francja, która nie chciała z wielkiej wojny wyjść z pustymi rękami i gwałtownie zaprzęgnęła partycypować w podziale kolonij zamorskich. I żeby tym żądaniem francuskim zadość uczynić, Liga Narodów wywarła nową jednostką administracyjną, powstała z połączenia Damaszku i Syrii i opieki nad nią oddaje Francji. Państewko to oddzielone zostało od morza autonomizemni terytorjami Alexandretty i Antakji. Jedyna linja komunikacyjna kolej Bagdadzka należy obecnie do trzech państw. Kolej hedżaska zupełnie zamarta. Jednym słowem handel nie tylko nie rozwija się, ale stopniowo upada wobec konkurencji portów i miast angielskich. A na tem się zjawia się jeszcze jeden czynnik nieradowności mieszkańców, mianowicie nietakt wielkorządcy francuskiego gen. Sarraila.

Historja tego generała warta jest zastanowienia. Po porażkach rządach w Syrii gen. Gouraud i gen. Weyganda, gdy do władzy we Francji przyszedł socjalista Herriot rozpoczyna się okres rządów brutalnych, wręcz okrutnych. To co spokojne rządy gen. Weyganda, znanego Polacy w 1920 roku, dobrego zrobił i poniekąd godził zaczęły mieszkańcy Syrii z przymusową opieką Francji, te w bardzo szybkim okresie czasu zepsuł gen. Sarrail.

Lawicowice Herriot nie mógł ścierpieć na tym stanowisku katolika Weyganda i posła zausznika swego masena Sarraila, który po pierwszym buncie plemienia Druzów kazał rozstrzelać 20 Arabów i ciała ich przywiązane do wieblądów, obwieszając je Damaszku. Pozem należał 40.000 funtów szterlingów kentrybucji, zażądał wydania 50.000 karabinów i ogłosił zaprzewadzenie stanu wojennego na 15 lat. Represje te zdecydowały a stanowisku ogół mieszkańców. Mając w tradycji rzeź chrześcijan w Damaszku w 1860 roku i niedawne krwawe walki, powstańcy pod przywództwem Hasana el Karatha zamierzali 18 października urządzić Francuzom drugą „Noc św. Bartłomieja”. W porę ostrzeżenie oddziały francuskie wycofały się z miasta, tak że ofiary padły tylko wielkie oddziały wojsk kolorowych, oraz trochę ludności cywilnej.

W odpowiedzi na to gen. Sarrail nakazał trzydniowe bombardowanie miasta. Cała muzułmańska dzielnica Damaszku przestała istnieć. Ofiarą barbarzyństwa gen. Sarraila padło około 8000 zabitych mieszkańców i najpiękniejsze zabytki architektury arabskiej. Niektóre posiki padły do dzielnic europejskiej, zabijając i raniąc. Wywołano to łatwo zrozumiące oburzenie Anglików i protest niemal całego świata, skargi popłynęły do Ligi Narodów z żądaniem odebrania Francji mandatu. Zjawy się interpelacje w francuskiej Izbie deputowanych i żądanie odwołania gen. Sarraila.

Premjer Painlewe zdając sprawozdanie deputowanym oświadczył, że straty Francuzów do 15/X (wybuch spisku 18/X) wynoszą 6622 zabitych. Gener. Sarrail został odwołany. Na stanowisko Wysockiego Komisarza Syrii mianowany został gen. de Jouvenel, który nomicjącej przyjął. I że w Syrii prawie są spokój panuje. Nie jest to zgodne z prawdą. Ostatnie depesze donoszą z Damaszku, że Druzowie wysadzili most kolejowy i przerwali komunikację Damaszku z Haifą. O napadach na garnizony francuskie w Aleppo, Hanie i innych miastach czyta się również. Wiemy o wysłaniu z Marakka do Syrii dwóch pułków kawalerji. Wiadome też, że dzielny marsz. Petain natychmiast po powrocie z Marakka uda się na plac boju do Syrii, aby tam wydać odpowiednie zarządzenia. I co najgorsze, że wszystkich stron nadechodzą wieści, że „Święta wojna” przeciwko Francuzom, Anglikom i Włochom została już ogłoszona.

To ostatnie dla Francuzów może być pocieszające. Be gdy plemiona arabskie chcą wojować jednocześnie z trzema potęgami europejskimi, to tak jak w Marokko nastąpi porozumienie i wspólna akcja „glaurów”, którym nawet przez bolszewików wspomaganii Arabowie, nie będą w stanie oprzeć się.

Prace komisji. Sejmowa komisja budżetowa na rannem posiedzeniu pod przewodnictwem posła Zdzisławskiego (Z. L. N.) dokonała rozdziału pozostałej części referatów budżetowych na rok 1926.

Najbliższe posiedzenie senackiej komisji skarbowo - budżetowej zostało wyznaczone na wtorek 10 b. m. Na porządku dziennym sprawa rozdziału referatów budżetowych na rok 1926 oraz rozpatrzenie sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli Państwa o czynnościach dokonanych w roku 1924.

Rozdzielenie referatów budżetowych. Budżet Prezydenta, Sejm i Senat—pos. Charusewicz (Z. L. N.) Najwyższa Izba Kontroli—pos. Pączek (P. P. S.)

Ministerstwo Sprawiedliwości—ks. Kaesyński (Ch. D.) Rolnictwa—pos. Płudański (Z. L. N.) Renty i długi państw.—pos. Miehański (Ch. N.) Ministerstwo Spr. Wewn.—pos. Romooski (Ch. D.) Przem. i Handlu—pos. Chądzyński (N. P. R.) Prezydium Rady Ministrów—pos. Żółtowski (Ch. N.)

Dalsze głosowanie poprawek do Reformy rolnej. 242-gie posiedzenie Sejmu z dn. 6 listopada. Przed porządkiem dziennym zabrał głos pos. Popiel (NPR) jako przewodniczący komisji regulaminowej i oświadczył, że komisja uznała, iż wniosek o eddzielne głosowanie nad poprawkami senatu jest dopuszczalny, ale wniosek taki powinien być zgłoszony albo w trakcie sesyjki, albo przed rozpoczęciem głosowania. Pos. Ponistowski (Wyzw.) oświadczył się za tem, ażeby w dalszym głosowaniu jeszcze utrzymano praktykę, pozwalającą na zgłoszenie wniosku o eddzielne głosowanie w ciągu jednej doby, a to z uwagi na to, że erzezonie komisji wydane zostało dopiero w czasie obecnego głosowania. Wobec sprzeciwu na prawicy z jakim spotkał się apel posła Ponistowskiego, marszałek zarządził głosowanie według dotychczasowej praktyki. W imieniu głosowawcu 214 tu głosami przeciwko 88-miu przyjęto poprawkę senatu, aby skrócić wyrazy, według których o istnieniu warunków uzasadniających wyłączenie od parcelacji miał decydować min. Reform Rolnych według swobodnego uznania. Inne poprawki do art. 5-go zatwierdzone w myśl wniosków komisji. Następnie pos. Bagiński (Wyzw.) zabierając głos w sprawie formalnej, przypomniał o zgłoszonym przez klub tego, wniosku o rozwiązanie Sejmu.

Przegląd prasy. (Czy wojny są możliwe. — Bajeczka z Locarno. — Oszczędności wojskowe — Za dużo pożarów.)

Publicyści i dyplomaci ciągle debatują nad tem, czy obrady w Locarno położyły wreszcie kres zatargom zbrojnym narodów Europy, czy nie. Dorywcza odpowiedź dal na to konflikt grecko-bułgarski, ale dyskusja nie ustaje. W sprawie tej zabiera głos „Słowo Pomorskie” w następujących zdaniach. „Ktoś bardzo dobrze znający psychę ludzką powiedział: Dopóki istnieje buda rzeczy, które ludzie sobie wyżej cenią od własnego życia, dopóty istnieje buda wojny; dla wolności kraju i narodu nietyko jednostki ale całe pokolenia poświęcać się będą!

Zdanie powyższe jest słuszne: Pracecieli my sami wiemy z własnego doświadczenia, że tak jest. W r. 1919 i 1920 więcej sobie ceniliśmy wolność narodu aniżeli własne życie, nie wahaliśmy ofiarować i życie i i mienie nasze na ołtarzu ojczyzny. Tak samo, gdybyśmy, napadnięci przez Niemców, w przyszłości mieli do wyboru pokój sromotny lub walkę honorową, to wiemy szgory, że żaden obradziwy Polak nie wahał by się obrać drogiej alternatywy, t. j. walki. Jeżeli zaś chcemy sobie uprzytomnić, czy utrzymanie pokoju jest możliwym, to musimy się zastanowić nad psychą dzisiejszego Niemca, zyjającego wysłami odwetu i zemsty.

„Osmark” zagrabiłona przez Polaków wola o pomoc i wywołanie — krzyśa niemił codziennie Niemcy. Punktem honoru dla prawdziwego Niemca jest walka z Polską ce em debrania tego, co jest „urdenscht”. Któż z nas tego nie rozumie!

A że poeta musi najpoważniejszą nawet tematy ująć w rymy, więc też J. Ejsmond w „Swiecie” taką podaje bajeczkę z Locarno: „Konferował krwiożerczy Wilk z nalwa sarną Gąsienicą — wszystko jedno. Dajmy na to, że w Locarno. Mówił, że trze i trawi, więc z tych dwu powodów do Ligi trawoznych winien wejść Narodów. Popierał go kuzynek jego Brytan, który wielkobrytancko - wilejiej chlubał był kultury.

Wszystcy się cieszą! Wszędzie radość i wiatry. Góra pokój! wesoło krzyśa wszystkie stany. Chociaż rześz trzeźwo biorąc, to przecie brytany i wilki — naukowo — są zwykłe penubraty”. Przejdźmy do polityki wewnętrznej. Sanacja, oszczędności, redukcje, dziś na ustach wszystkich, a tem samem najrozmaiciej pojmywane. Socjaliści obdzierali by kościół i zmniejszyli ilość wojska, a zate prawdopodobnie zmniejszyli liczbę godzin pracy. „Głos Narodu” protestuje przeciwko redukcji wojska, ale zwraca uwagę na inny dział gospodarki wojennej. „Powszechna jest opinja, że wytwórnie wojskowe są prowadzone nieekonomicznie. Trudno zresztą za-

dać od armji, by szkollta lub posła dała dyrektorów fabryk. Budżet wytwórni obciąża wysoko budżet państwa i wywołuje ciągłe dla zarządów kłopoty kredytowe, a ciężka i nieelastyczna administracja jest prostru szkodliwym sztyktem w armji. Iluż to generałów i wyższych oficerów, samist pracować w wojsku, musi poradzić z trudnościami prowadzenia wytwórni, do czego nie są przygotowani. Ileż to etatów można będzie skrócić po odjeździe wojsku choćby 50% przemysłu wojennego! Tu właśnie jest pole dla „gwałtownych redaktorów”, przed którymi dśisjaj zastrzeżę się Rada Wojenna. Słyszymy, że pewne koła poselskie i senackie mają samilar poruszyć wkrótce kwestję administracji wytwórni wojskowej. M. S. W. zrobiłoby dobre, gdyby wyprzedzając ten krok, wystąpiło samo z ednosnym projektem. Sprawa ta nie powinna być zatwierdzona przez Mi nisterstwa Spraw Wojskowych ale z jego pomocą. Tu chodzi o oszczędność o dobro armji i o oszczędność o budżecie Francja, Anglja, Włochy nie rozwijają w czasie pokoju przemysłu smilistarskiego. Takie zakłady, jak Schneider-Creusot, Krupp Skoda, są przedsiębiorstwami prywatnem. Nie róbmyż i my eksperymntów, których szkody moralne i ciężary finansowe saby wielkie i tak niechętnie echo wywołują w społeczeństwie.

„Piast” nie jest zadowolony z pracy posłów z „Wyzwolenia” i pisze o ich obcości następującej. „Głupia, nieena, błazńska heca nasywa się pracą dla dobra ludu, postępu i szczęścia Rzeczypospolitej. Istotnie, Rzeczypospolita ma szczęście” albo do szarżumiałców i głupków, których ograniczonosc i ciasnota umysłowa przekracza intencje Stwórcy, albo do szalbierzy kuglarzy i spryciarzy politycznych, którzy cały swój spryt i zdolność wysylają na sypanie ludzkom plasku w oczy — na gassale wszelkiego świata, żeby w ciemności i mroku, nby nie-toperse, puhaose, czy ssakale, żerować na nieuświadomieniu mas, na upośledzeniu ich i nędzy, z błedy i nędzy kuć dla siebie schody do wywyższenia się, do sąjnowania wysokich godności w Rzeczypospolitej, po to, żeby państwo doprowadzić do agaby i upadku”.

Przechodząc do przejawów życia społecznego, trudne nie zastanowić się nad sprawą poruszoną przez „Kur. Warsz.”, a mianowicie, zbyt wielką ilość pożarów w kraju, pożarów, o których nie wiadomo, jaka droga pow. taly. „Podczas ciągłego spadku marki polskiej, obiekty ubezpieczone nawet przy osztem podnoszeniu sumy ubezpieczenia nie sdały nigdy osłg nać pełnego zabezpieczenia od ognia, a nawet, gdy w chwili pożaru suma ubezpieczenia sabyliża się do rzeczywistej wartości spalonego mienia, to samim przeprowadzono likwidację strat pożarowych, już sume, usznaga jako odszkodowanie, w chwili jej wypłaty miała o wiele mniejszą wartość.

Ta niepewność wygranej przy pożarze silnie hamowała sż wole ubezpieczonych. Wtedy „palność” w kraju ograniczała się do wypadków normalnych, które stanowiły niewielki procent strat w stosunku do zebraanej ogólnie składki ubezpieczeniowej.

Obecnie jest odwrotnie. Instytucje ubezpieczeniowe, obszarujące przez długie lata wypadki pożarowe, mają moralne przedświadczenie, że przynajmniej 90 proc. meldowanych w czasach obecnych strat pogorzonych stanowią wypadki, tak zwane „spekulacyjne”.

Państwo nie może zaradzić ogólnemu kryzysowi gospodarstwu, ale przeciw sż woli jednostek, niesoszących, dla osiągnięcia sżysku własnego, a przytem i cudze mienie, winno mieć skuteczne środki dalsiania”.

Przedstawienie obywateli, którzy w czasie wojny wzięli udział w wyrobieniu broni, a teraz chcą sprzedać ją w kraju, jest to niebezpieczny proceder, który może doprowadzić do powstania nowego rodzaju wojny domowej.

Wielkość tolograficzno. Wykrycie szpiegostwa. PRAGA, 6.XI. (Pat.) Czeski kapitan lotnictwa Otto Kremer został aresztowany pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Rosji sowieckiej. Utrzymywał on stosunki z kilkoma członkami misji sowieckiej w Pradze i udzielał im informacji o organizacji czesko-sowieckiej armji i o stosunkach wojskowych w Rzymie.

Z całej Polski. Rezbijanie soboru w Warszawie. „Echo Warsz.” pisze: „Sobór wehlonął wczoraj w siebie zwiększoną dawkę dynamitu, skutek tego był taki, że od strony placu Saskiego z kawiarni hotelowej wyleciała trzymetrowa sżyba wystawowa, wartości 2000 zł., sżaryowała się mocno sżiana na wysokości 3-go piętra w gmachu hotelu, wypadło kilka sżyb z gmachu Sztabu Generalnego, a Sobór stoł, jak stał”.

Wyliciała również wystawowa sżyba w cukierni „Ziemiańskiej”, kalecząc siedzących gości, jak też wiele innych sżyb w mieście. Czy to nie za energiczne burzenie murów w srodku miasta? Zbuntowani więźniowie przed sądem. W tych dniach rozpoczęła się przed sądem doroznym w Kielcach rozprawa przeciwko 11 więźniom z więzienia na Świętym Krzyżu, którzy w dniu 20 września wznieśli bunt i z bronią w ręku uderzyli na szalę więzienną.

Zaczęło się od tego, że o 10 rano dwaj starsi dozory Cichecki i Chrzastowski wyprowadzili 16 więźniów do sżni. Na placu wię-

ziennym jeden z więźniów Kowalski krzyknął „bracia!” i wszyscy rzucili się do dozorców i rozbili ich, poczem rzucili się do gabinetu naczelnika więzienia i zawiadnili tam szlakom karabinów wysortowanych i zakwalifikowanych do reperacji oraz skrzynką z nabojami karabinowymi w ilości 500—600 sztuk. Dozory z obserwatorów zaczęli strzelać, wybił z mieszkania poza murami więzienia się znajdującego naczelnik Butwiłowicz i inspektor Kaczyński.

Ostatecznie zbuntowani więźniowie nie zdali opanować całego więzienia, zmusili oni jednak dozorców do opuszczenia obserwatora Nr. 2 i części podwórza, gdzie mieści się ustep i pralnia i zajęli się zrobieniem wylomu w murze. Po kilku godzinach przybyły oddziały policyjne i zajęły więzienie, zbuntowani schronili się do sżni, ale po chwiloj walce musieli się poddać. W czasie walki zabitych zostało 6 więźniów i rannych 8, z których 1 niebawem zmarł. Uszczętniej buntu zeznali, że plan nieścisli układali więźniowie z celi Nr. 16, od miesiąca.

Akt oskarżenia oskarżał o zabójstwo dozory Chrzastowski i o usłowanie zabójstwa naczelnika więzienia Butwiłowicza, inspektorów Kaczyńskiego i Lachowicza, oraz dozorców Cichockiego i innych. Wyrok zapadł następujący: Więzień Władysław Poosta skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie. Więźniowie: Jan Bajger, Paweł Manjusz, Aleksander Wyjadka, Jan Kudlak, Józef Białajuk, Teodor Dzybyk i Feliks Czapkiewicz—skazani na bezterminowe ciężkie więzienie. Więźniów: Kornela Karozewskiego, Adama Zdana i St. Pańnickiego—uniewinniono. Skazany na karę śmierci Wł. Poosta odniósł się do łaski p. Prezydenta.

Więcej spokoju.

Ciężki cieszni zażądał sądownictwu polskiemu swym haniebny czynem...

Z państw bałtyckich.

(Tel. własny z Rygi.)

Skutki rządów litewskich.

Port klajpedzi przedstawił z początkiem b. tygodnia smutny widok...

Jeszcze w kwestji zabójstwa litewskiego kurjera dyplomatycznego.

"Dni" piszą, że zabity w Rosji litewski kurjer dyplomatyczny B. Pluszczewski...

Konferencja estońsko-łotewska.

W czwartek przyjechali do Rewla delegat łotewski Ludź i konsul estoński Kuk...

Wybór prezydenta Łotwy.

Prasa łotewska donosi, że wybór J. Czakste ponownie na prezydenta państwa...

Wizyta parlamentarzystów polskich w Estonii.

Z Rewla donoszą, że w lutym spodziewają się tam wizyty polskich parlamentarzystów.

Kronika wileńska.

Z miasta.

Powód samobójstwa. Jak donoszą pisma warszawskie, powodem śmierci Józefa Zaremby...

Posel Ballin osiągnął do odpowiedzialności. Władze Administracyjnej skierowały do p. Prokuratora...

Obecnie sprawa cała zostanie rozpatrzona przez władze sądowe na podstawie art. 532 K. K.

Z postępowania Rady Miejskiej. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej...

Podatek miejski od psów na rok 1926 przedstawiono w normach dotychczasowych...

Czysty zysk osiągnięty z 6 miesięcznej eksploatacji miejskiego kinematografu...

Wniasek w sprawie wpiśw szkolnych za dzieci pracowników miejskich...

Sprawy akademickie. "Reduta Tygodnia Akademika". Największa atrakcja...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Nie więc dziwnego, że zaproszenia na powyższą zabawę są rozchwytywane...

Loteria "Tygodnia Akademika". Dn. 7 b. m. będą wydawane fanty od Nr 1-8000.

Sprawy szkolne. Nowa placówka. Onegdaj Jego Ek. biskup Bandurki...

Krawieczyzna, bielizniarstwo, trykotaże, drobiazgi gwiazdki i obojki...

Fachowe kierownictwo każdego działu, sumienne i inteligentne oko nad całością...

Z życia stowarzyszeń. Ze Związku Bibliotekarzy. Działaj. w sobotę dnia 7 listopada...

Perzadek dzienny: 1. Wspomnienie poświęcone o. s. p. Tadeusza Wróblewskiemu...

Sekretariat Okręgu Wileńskiego Stowarzyszenia Dobroczyńców. Działaj. w sobotę...

Ze życia Dobroczyńców. Komendant oddziału Reprezentacyjnego Wileńskiego Okręgu...

Obchód 20-lecia istnienia "Sokoła" w Wilnie. W dniu 7 m. listopada r. b. upływa 20 lat ed...

złożenia Wileńskiego goiarda "Sokol". W dniu tym odbędzie się wieczorem o godz. 8-mej...

Osobiste. Powrót. W dniu wczorajszym 6-go b. m. powrócił z Warszawy i objął urzędowanie...

Prasa i Telegraf. Nowe urzędy pocztowe. Dyrekcja Poczt i Telegrafów...

Sprawy sanitarne. Choroby zakaźne w Wilnie. W ubiegłym tygodniu zachorowało w Wilnie...

Sądy. Z Urzędu rozjemczego. W dn. 5 listopada odbyło się posiedzenie Urzędu rozjemczego...

Sprawy prasowe. Nowe pisma. Jaz już swego czasu podawaliśmy, na terenie Wilna...

Sprawy robotnicze. Zapotrzebowanie robotników do kopalni we Francji. W tych dniach...

Odczyty. Działaj ujrzymy na ekranie zabytki Atlantydy i wizje światów. Ostatni najciekawszy odczyt...

Ze życia Dobroczyńców. Komendant oddziału Reprezentacyjnego Wileńskiego Okręgu...

Obchód 20-lecia istnienia "Sokoła" w Wilnie. W dniu 7 m. listopada r. b. upływa 20 lat ed...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Teatr. Teatr Polski. Dziś wystawiona zostanie po raz pierwszy doskonała operetka...

Wilnianie, zwiedzajcie Wystawę Obrony Przeciwgazowej Zamkowa 11.

B. Horski. Tańce w wykonaniu L. Wojciechowski i F. Bańkowskiego.

Przedstawienie popołudniowe. W niedzielę o g. 4 ej pp. odbędzie się przedstawienie popołudniowe...

Poranek poświęcony kompozytorom włoskim i francuskim. Jutro o g. 12 m. 30 odbędzie się w Teatrze Polskim...

Wykonawcami programu będą: Jadwiga Krużanka, Elsa Igdał, Sergiusz Benoni...

Z wydawnictw muzycznych.

Uważanie się w druku nowych kompozycji polskich jest tak niezmiernie rzadkie...

Założona firma warszawska Gebethner i Wolff weniwała swoją działalność na polu wydawnictwa muzycznego...

Na teras leżą przedemną, świeżo wypuszczone z pod prasy trzy zeszyty utworów fortepianowych...

Dwa większe utwory fortepianowe z cyklu "Italia". "Dogressa" o charakterze barkarelli...

Różycki, jak może śladem inny ze współczesnych kompozytorów polskich...

Z zeszytami 6 pieśni Karola Szymanowskiego op. 20 do "W Mroku Gwiazd"...

W sferze muzyki najnowszej, w sferze głębszych i poważnych natchnień muzycznych...

Pod względem formalnym pieśni te ustępują późniejszym, na przykład "Pieśniom szalonego mueziana"...

Wszystkie wyżej wymienione utwory wydane bardzo starannie na dobrym papierze i edycje duży wyrazowy drukiem.

Jeszcze w sprawie strajku autobusowego. Z dyrekcji połączenia samochodowego w Wilnie...

Wobec fałszywych wyjaśnień podanych przez Związek Zawodowy Automobilistów...

Nieprawdą jest, iż przedstawiciele firmy "Połączenia Samochodowe" w dniu 29 października...

Powlecz mi jakie wielkie zmiany zostały w roku 1914 na mapie Europy? Podczas wakacji została na świecie polakierowana.

nowany przez "Połączenia Samochodowe", stanowiąc umowę zbiorową. Projekt ten miał być rozpatrywany...

Zamianę umowy zbiorowej nastąpiło w dniu 1 listopada b. r. przez Zarząd Związku...

Umowa zbiorowa nie przewiduje, by Zarząd Związku mógł ustalać dla pracowników autobusowych...

Nieprawdą jest, że strajkujący pracownicy nie grozili represjami, prawdą zaś jest...

Jednocześnie zaznaczamy, iż cały strajk był wywołany nie przez firmy autobusowe...

Z poważaniem Połączenia Samochodowe w Wilnie DYREKCJA.

Z Rosji Sowieckiej. Wykrycie sieci organizacji szpiegowskiej w Rosji.

Główny zarząd polityczny opublikował wiadomość o wykryciu rzekomo bardzo szeroko rozgałęzionej organizacji szpiegowskiej...

By został dziennikarzem nie wy-starczy "Szkółka". W Moskwie istnieje Państwowy Instytut dziennikarski...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Wielkość żydów w Radach Sowieckich na Ukrainie. Według danych oficjalnych w Sowieckiej Republice Ukraińskiej...

Zycie ekonomiczne.

G I E & D A.

WARSZAWA, 6 XI. (Pat.) — Holandia — 341,92 1/2, sprzedaż — 242,58, kupno — 241,82; Londyn — 29,14 — 29,21 — 29,07, Nowy-York — 5,98 — 6,00 — 5,96, Paryż — 23,90 — 23,96 — 23,84, Praga 17,82 1/2 — 17,87 — 17,78, Szwajcaria 115,90 — 116,19 — 115,61, Stokholm 160,95 — 161,85 — 160,55, Wiedeń 84,75 — 84,96 — 84,54, Włochy 28,70 — 28,76 23,64. Tendencja utrzymana, Paryż nieco słabszy. 8 proc. pożyczka konw. 10, 5 proc. — 48,50, dolarowa 65 — 76, (w zł. — 398,18 i pół), pożyczka kolejowa 85 — 80 — 85, 4 1/2 proc. listy zastawne ziemskie przedwojenne 15,00 — 15,25, 5 proc. warszawskie przedwojenne 14,90.

Uchwały Rady Nacz. Zrzeszeń Kupiectwa polskiego.

Obrađująca w pierwszych dniach b. m. Rada Naczelna Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego po szeregowych dyskusjach powzięła następujące uchwały.

- W dziedzinie podatkowej postanowiono domagać się: a) rozszerzenia listy artykułów, korzystających z ulgowych stawek podatku obrotowego zarówno w hurcie, jak i detalu; b) zmiany zasad opodatkowania handlu konsygnacyjnego artykułami pochodzenia zagranicznego; c) sprzeciwiania kategorii płatników opłacających podatek przemysłowy w formie ryczałtu; d) rozłożenia na dwie raty należności za świadczenia przemysłowe na rok podatkowy 1926; e) skrócenia terminu ustawowo ustalonego dla zatwierdzenia odwołań od orzeczeń i instancji do 3 miesięcy; f) całkowitego wstrzymania poboru podatku majątkowego do chwili zasadniczej nowelizacji ustawy; g) nowelizacji ustawy o podatku dochodowym w kierunku powszechności, obniżki stawek, zrównania opodatkowania dochodów fundowanych i niefundowanych oraz gruntownej rewizji opodatkowania osób prywatnych z uwzględnieniem zasady rentowności przedsiębiorstwa; h) obniżenia odsetek i kar za zwłokę przy regulowaniu należności podatkowych.

W dziedzinie ustawodawstwa wojennego: a) zniesienia obciążenia handlu z tytułu ustawy o ubezpieczeniach od nieszczęśliwych wypadków; b) nowelizacji ustawy o Ka-

sach Cherych w kierunku obniżenia stopy składki, dopuszczenia tworzenia zastępczych Kas Cherych, wyłączenia od obowiązku ubezpieczeń wyżej uposażonych pracowników, usprawnienia administracji Kas, drogą wyeliminowania polityki;

c) przedłużenia godzin etwarowania sklepów dla branży spożywczej do dwunastu godzin;

d) przystosowania projektowanego ujednoczenia ubezpieczenia emerytalnego, a zwłaszcza ubezpieczenia pracowników umysłowych do granic możliwości do pomniejszenia w momencie ciężkiego kryzysu zarówno przez pracodawców, jak i pracowników.

W dziedzinie kredytowej: państwowego kredytu dla rzemiosła i handlu.

W innych dziedzinach: zniesienia wojennego ustawodawstwa o walec i lichwa, zupełnie nieopowiadającego obecnej sytuacji gospodarczej oraz uregulowania szeregu zagadnień z dziedziny prawa handlowego i z dziedziny organizacji handlu.

Rada Banku Polskiego o sytuacji gospodarczej.

W czwartek pod przewodnictwem p. St. Karpińskiego odbyło się posiedzenie rady Banku.

Po wysłuchaniu sprawozdań rada uznała, że jednym z najważniejszych powodów dalszego ciężkiego kryzysu są fatalne stosunki kredytowe, wynikające z braku wolnych kapitałów pieniężnych, zmniejszonych dozwolonych podczas wojny, a następnie w okresie inflacji pieniężnej. Aczkolwiek Bank Polski zasilił źródło kredytu wekslowego krótkoterminowego, to jednakże nie udzielił w stosunkach kredytowych, gdyż kredyt długoterminowy, którego Bank Polski w ogóle nie posiada, może, żadnej pomocy nie dać. Nawet najdrowsze przedsiębiorstwa przemysłowe i rolnicze zmuszone były zaspakając swoje potrzeby kredytu długoterminowego 3-miesięcznymi pożyczkami wekslowymi, co sprawiło, że w obrocie wekslowym znalazła się nadmierna ilość weksli, stale prolongowanych, bez najmniejszej możliwości nawet częściowej spłaty. Zamiana tych weksli na obligi długoterminowe, zabezpieczone hipotecznie, czyli stworzenie kredytu długoterminowego, staje się koniecznością, niecierpiącą zwłoki, gdyż bez zatwierdzenia tej sprawy nie można oczekiwać uzdrowienia stosunków kredytowych.

Jeśli oczekiwana większa pożyczka zagraniczna zostanie obró-

żona przedewszystkiem na zaspokojenie potrzeb kredytu długoterminowego, to daleko idące nadzieje, pokładane w tej pożyczce, są najzupełniej usprawiedliwione. Nie można jednak nie zaznaczyć, że wszelkie obojętne pomoce kredytowe może okazać się skuteczną tylko wówczas, jeśli będą istniały warunki, umożliwiające gromadzenie własnych oszczędności, gdyż tylko kredyt czerpany z tego źródła, jest pewnym i silnym czynnikiem zdrowego rozwoju życia gospodarczego.

W tym celu należy popierać wszelkimi dostępnymi środkami stałość pracy warsztatów gospodarczych i zniesienie obciążenia nadmierne świadczenia publiczne. Dlatego rada Banku uważa za konieczne wydanie umniejszenia budżetu państwowego, budżetów samorządowych i wogóle wydatków we wszystkich działach administracji publicznej.

Następne posiedzenie rady wyznaczono na dzień 19 b. m.

Standaryzacja jaj.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, celem skierowania wywozu jaj na właściwe drogi rozwojowe, podjęło prace przygotowawcze, celem wprowadzenia w najbliższej przyszłości wywozu kwalifikowanego, opartego na normach standartowych. Ponieważ w ramach obowiązującego obecnie ustawodawstwa wywóz kwalifikowany nie mógłby się pomieścić, zachodzi więc potrzeba opracowania projektu nowej ustawy, która by dawała rządowi dostateczne w tej mierze pełnomocnictwa. Sprawa ta jest tem pilniejsza, że wywóz jaj z Polski przy obecnych koniunkturach rynku światowego i jego wymagań, jest coraz bardziej utrudniony, co czyni poważną szeszyb w naszym bilansie, gdyż jaja są jednym z ważniejszych artykułów wywozowych Polski.

Wystawa przemysłowa w Tyflisie.

Związek Towarzystw Kupieckich z siedzibą w Poznaniu nadysła nam następujący komunikat:

Nowy kurs polityki rosyjskiej w stosunku do Polski po wycieciu Czerwici, wyraża się w krokach zmierzających do gospodarczego zbliżenia się. Naturalnie tak długo, jak handel zagraniczny Rosji Sow. nie będzie oparty na trwałych podstawach traktatu handlowego, zakupu „Wnieściergu” będą derywować, zależnie od okoliczności interesów politycznych — stosunki handlowe z Rosją będą nosiły charakter

interesów doraźnych, nie opartych na żadnym planie.

Tem niemniej przemysł polski w okresie dzisiejszej stagnacji posiada odpowiednie zapasy towarów, których ułokowanie choć chwilowo może przynieść nam ulgę.

Dlatego też Związek Towarzystw Kupieckich w Poznaniu, zwraca uwagę sferom zainteresowanym na mający się odbyć w marcu 1926 r. wystawę rolniczą w Tyflisie.

Wystawa ta obejmować będzie w pierwszym rzędzie maszynę, narzędzia i materiały rolnicze, egrednicze, dział uprawy warzywa, hodowle trzód, produkcję mleka, przemysł browarniany, drzewny, meljerski, sztuczne nawozy, artykuły tyfusowe, przybory myśliwskie i t. d.

Wybór firm zagranicznych dokonywany będzie przez przedstawicielstwa handlowe S. S. S. R.

Ruch wydawniczy.

R. Dmowski „Anglia powojenna i jej polityka”.

Każda nowa książka Dmowskiego jest zdarzeniem politycznym, wywołuje w kręgach politycznych obrzymie zaciekawienie i nawet przez przeciwników Dmowskiego jest ceniona dzięki wielkiej erudycji i gruntownej znajomości przedmiotu, które niepospolity ma ten wkład w każde swe dzieło.

W ubiegłych dniach wyszła nowa książka Dmowskiego p. t. „Anglia powojenna i jej polityka”. Książkę tę wydała księgarnia warszawska — Perzyński, Nikławicz i S-ka. Na treści książki złożyły się następujące rozdziały: Przedmowa. I. Znaczenie Anglii w dzisiejszym świecie. II. Wielka Brytania i Dominia. III. Zmiany wewnętrzne w Anglii. IV. Anglia i Stany Zjednoczone. V. Azja. VI. Byt gospodarczy Anglii. VII. Anglia a trzecia międzynarodówka. VIII. Zagadnienie pokoju. Zakłócenia.

Niektóre rozdziały pojawiły się już w wielu pismach w formie artykułów, kilka z nich podał w swoim czasie także „Dziennik Wil.” Są jednak niektóre zupełnie nowe. Dmowski zna bardzo dobrze stosunki angielskie. Był w Anglii kilka razy przez czas dłuższy. Pesatem z literaturą zagraniczną tego zagadnienia zapoznał się gruntownie. Znajomość języków otwiera przed nim tajemnice książek angielskich, francuskich, niemieckich, hiszpańskich i t. d. Nie jest to jednak książka erudy-

ty czy uzonę, jest to dzieło czynnego polityka, który analizuje i przewiduje. Zawsze książka Dmowskiego odznacza się intuicją i ta książka posiada tę cechę w jeszcze większym stopniu. Zapewne też nowa książka Dmowskiego rozjedzie się nie mniej szybko od dawniejszych.

Na tem miejscu pragniemy dodać, że kapitalne dzieło Dmowskiego „Polityka polska i odbudowanie państwa polskiego”, o którym pisaliśmy w swoim czasie, rozszło się oskawkicie w przeciągu kilku miesięcy, obecnie zaś ukazać się ma drugie jego wydanie.

Z prowincji.

Napad.

W tych dniach powracał z Jarmarku w Saumsku niejaki Jarmelowiec Józef, mieszkaniec wsi Podworańca, gm. Turgilejskiej. Uszedłszy już spory kawał drogi, Jarmelowiec zauważył w przydrożnych krzakach jakiegoś podejrzanego osobnika, lecz cofnąć się już było za późno. Nieznajomy wyszedłszy na drogę gwałtownym okrzykiem powstrzymał Jarmelowca i zaczął dobijać. Na to Jarmelowiec nie posiadał, napastnik ugodził swą ofiarę kamieniem w głowę tak silnie, iż Jarmelowiec stracił przytomność upadł na drogę.

Po odzyskaniu przytomności Jarmelowiec skonstatował brak owych 160 złotych, o czym niezwłocznie zameldował na najbliższym posterunku policji. Natychmiast wdrożono dochodzenie, oraz pośpież dano rezultat pomyślny: sprawcę napadu niejakiemu Mikiwieciu Kazimierzowi ujęto, gdy się chwila w pobliskim lesie.

Znowu kradzież konia.

Wczoraj w dn. 6 XI b. r. we wsi Podworańca, gm. werniańskiej skradziono konia Siawrysa Franciszka. Dochodzenie w toku. Sprawy dotychczas nie ujęto.

Pożary w pow. wileńsko-trockim.

W dniu 3 XI. r. b. wybuchł z powodów dotychczas nie ustalonych pożar we wsi Brzozówka, gm. werniańskiej. Na skutek silnego wiatru, mimo akcji ratowniczej spłonął do szczętu dom mieszkalny Adama Niedźwiedzkiego.

W dniu 4 XI. r. b. o godz. 10 we wsi Galeszyny, gm. werniańskiej spłonął dom mieszkalny Owienia Szymona.

W dniu 5 XI. we wsi Kozaki, gm. szumskiej z przyczyn nieu-

stalonych spłonęła łaźnia Czesłokoń Michała.

We wszystkich trzech wypadkach wdrożono natychmiast dochodzenia.

Nieostrożne obchodzenie się z bronią

W tych dniach na posterunku II Kompanii Policji Granicznej w Markowszczyźnie, posterunkowy Poźniak, manipulując osł kelo rewolweru systemu „browning” spowodował wystrzał. Kula ugodziła Poźniaka w lewą rękę poniżej łokcia.

Nieostrożnego policjanta przewieziono do szpitala. (6)

Panna Julia na spacerze ze swym stryjaszkim, czyli — taniem hoi. Siedziwnisz Striz, Sztokholm.

Gdzie się snaduje to małe pied a terre? — Na piątym piętrze. — „Le Ritro”, Paryż.

OZYTAJCIE „Głos Wileński”

Sala Miejska — Ostrobramska 5. Dział Kulturalno-Oświatowy Magistratu miasta Wilna. Cykl PORANKÓW MUZYCZNYCH.

Miejski Kinematograf. Kulturalno-Oświatowy. Sala Miejska (ul. Ostrobramska 5).

Kino Kameralne „Polonia”. Poraz pierwszy w Wilnie Wiljam Fax ma honor przedstawiciela przodków Dorotę Kobieta bez serca.

Kino Teatr „HELIOS”. Premiera Wasylis Splezisz ujrzed „Głosy Samobójców” 10 aktów wzmuszeń, sachwytu i sensacji.

KINO „LUX”. Dziś Premiera HRABINA PARYZA. To co podziwiał cały świat Najnowsza mistrzowska realizacja króla reżyserów filmowych.

NAJLEPSZE ZEGARKI SZWAJCARSKIE „ALPINA”. Wyregulowane w obserwatorium, gwarantacja 5-letnia. Wyłączna sprzedaż w magazynach: L. Perkowskiego i K. Mallnowskiego ul. Wielka przy kości. św. Jana i A. Rydlowskiego, ul. Wileńska 10.

Wileńska Elektro-Mechaniczna Fabryka Mebli i Wyrobów Drzewnych. B. ŁOKUCIEWSKI i S-ka. Biuro Mickiewicza 42.

WĘŁNA JEST DZIŚ ZA TANIA. Aby ją sprzedać. Najlepiej kalkulują się jej przeróbka, lub wymiana na materiały, co uskutecznią w każdej ilości.

Duży lokal w centrum miasta, odpowiedni na szkołę, sklepy towarowe, biura, kliniki i t. p. do odstąpienia od zaraz, całość lub częściami.

Niedziela 8-go listopada 1925 r. — III-ci PORANEK. Humor w pieśni polskiej (dwutygodniowy cykl).

„CYWILIZACJA”. W programie: utwory Fr. Chopina, St. Moniuszki, W. Żeleńskiego, J. Galla, St. Niewiadomskiego, M. Szwaryńskiego, J. Kurpińskiego.

KOBIECIA BEZ SERCA. Tragizm losy pięknej niewiasty. Film o którym długo mówili i myśleli będzie Wilno.

„Głosy Samobójców”. 10 aktów wzmuszeń, sachwytu i sensacji. Oto film, jaki się tyłu.

JOE MAY. Najnowsza mistrzowska realizacja króla reżyserów filmowych.

Licytacja. Zastawów nie sprzedanych w dniu 3-go i 4-go b. m. odbędzie się ponownie 9-go i 10-go listopada r. b. w lokalu Wil. Towar. Handl. Zastawów „Lombard” za ul. Michałsk. Nr. 1 od godziny 10-jej rano.

Obwieszczenie. Magistrat m. Lidy sprzedaje po cenach znizowanych znajdujące się w Lidzie maszyny:

1) gator dużego rozmiaru, 2) parowa lokomobila firmy „Glehter Gossen Nr. 2064” siedmio atmosfer, 3) hubel maszynowa firmy „C” Blumwe 1 S-n Bromberg, 4) maszyna cyrkularna.

Burmistrz (podpis nieczytelny). Sekretarz Magistratu (podpis nieczytelny).

KASA CHORYCH m. WILNA. podaje do wiadomości ubezpieczonych, że przyjęła przez lekarzy dentystów odbijających się codziennie (prócz niedziel i świąt) w Poliklinice Centralnej (ul. Dominikańska 15) od godz. 10 do 12 rano.

Dr. K. Sokółowski. Choroby skórne i weneryczne ul. Ostrobramska 2 m. 5.

Dr. W. Legiejko. Choroby wewnętrzne (Spec. PŁUCI ZŁĄDKA). Przyjmuje od 9 do 11, i od 6 do 7 w. ul. Ad. Mickiewicza 21 m. 1.

Dr. Sz. Broniszewski. Choroby skórne, weneryczne i nosogłowe. Przyjmuje 9-11 i 4-9 w. ul. Mickiewicza 23-5.

Dr. Med. A. Mańkowski. Choroby skórne i weneryczne. Ordynuje 5-7 ul. 3-go Maja 15.

Dr. Ł. Łukiewicz. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4-7. ul. Ad. Mickiewicza 9-1.

Dr. Wołodźko. ordynator szpitala Św. Łazarza. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4-7. ul. Ad. Mickiewicza 9-1.

Dr. B. SZYRWINDY. Choroby skórne, weneryczne i nosogłowe. Wileńska 19, od 10-1 i od 4-7.

Akuszorka-masażystka M. BRZEZIŃSKA. ul. Mickiewicza 44, m. 17. Przyjmuje od 8-jej rano do 7-jej wiecz.

Doktor O. Abłamowiczowa akuszorka i choroby kobiece. ul. Kasztanowa 7 m. 7, godz. 9-10 13-5.

AKUSZERKA M. LAKNEROWA. Przyjmuje od 9 do 7 w. Kasztanowa 7 m. 5.

AKUSZERKA M. LAKNEROWA. Przyjmuje od 9 do 7 w. Kasztanowa 7 m. 5.

AKUSZERKA M. LAKNEROWA. Przyjmuje od 9 do 7 w. Kasztanowa 7 m. 5.

Piękność — Powab Hygiena. Elixir na łoki i fale, środek roślinny absolutnie nie szkodliwy, nie działający na kolor włosów.

Przyjmijcie nasz domowy krem do twarzy. Oferty pieniężne do redakcji „Głosu Wileńskiego” pod A. B.

Pokój do wynajęcia 2 pokojny, słoneczny, ciepły, wygodnie umeblowany. Ofiarza ul. 2 m. 13-4-6 p. (obok sądu).

Poszukuję 1-2 pokojowego mieszkania do zakładu masarskiego ulica Mickiewicza 49-1.

Udzielam lekcji francuskiego i angielskiego w domu. Saklad naukowy w Paryżu E. Lisowska, Adres: Wilno ulica Kalwaryjska 3-4.

Złoty zegarek wojenski. Złoty zegarek wojenski, wydany przez PKU — Wilno na imię Walentyna Adamowicza, zamieszkałego przy ulicy Świerkowej 28 — ulewiania się.

Złoty zegarek wojenski. Złoty zegarek wojenski, wydany przez PKU — Wilno, na imię Antoniego Adamowicza, zamieszkałego przy ulicy Świerkowej 28 — ulewiania się.

Szyje i naprawiam. Białą damską, męską i dziecięcą. Ceny niskie. Robota sumienna Zarsze 7, Sklep Chodakowski.

Spirytus do palenia. 92% po 51 gr. butelki po 100 gr. KALITA Wileńska ulica Szwajcarska 26, od 1-2 i od 7-8 wieczór.

Samochody używane. KAZDEJ MARKI KUPIE ZA GOTÓWKĘ. Hotel Georgowa Nr. 42 od 5 do 7.

HUMOR. SEUSZNA UWAGA. Pani Roboczkowa zauważyła, że mały jej dobił się gwałtownie do butelki.

Sklep z towarami i urządzeniami nauczycielskimi do odstąpienia za bezcen. Wiadomość: Wileńska 22 „Tombela” od 12-jej do 7-jej wiecz. 4053 do etage jed.